

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Munimentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

*A Plin. lib.
9. c. 10. hæc
omnia.*

Hominem in potentioris cuiusquam potestatem adeo redactum, ut nullum jam speret effugium ostendere qui volunt, Testudinem solari percussam radio, ac supernantem in aqua summo pingunt. Ipsa enim vehementioribus Solis radiis impetita ita efficitur, ut in ingurgitem delerique nequeat, idque præcipue mari Indico, & multæ & magnæ sunt, & Solis vis acrior, unde fit ut vellicillime capiatur, vel cum in prædam mergi non possit, inedia extinguitur.

FORTUNARUM CONTEMPTUS. CAP. XXXII.

Fuerunt ætate nostra ingenia perelegantia, quæ cum variis fortunæ icibus impeterentur, quæ contra mira adniterentur alacritate, fortunæ adversæ contemptos impetus, per hominem in fragum in Testudinis huiusmodi agitæ fluctibus tergus insilientem, effingerent, solari addito radio, cujus beneficio ne absorberetur accideret.

VIRGINUM CUSTODIA. CAP. XXXIII.

*Veneris simulacrum
à Phidias
factum quo
modo,
Sumptum
à Plutar.
lib. De præceptis con-
jugaliibus.*

Cur vero Phidias cum Veneris simulacrum Eleis ex auro & ebore conficeret, Testudinem altero relictam interpretandum. Sedenim illud potissimum ex interpretatione prudentum fertur, Phidiam innuere voluisse, virgines custodiendas esse, conjugatas vero domus curam genere, ac tactibus nas esse debere: utramque enim id primum omnium decere, quod Plutarchus in Coniugalibus præceptis exponit, qui oportere ait mulieres à Luna diversas esse, quæ cum jam à Sole abscissa, lucida claraque cernitur, eadem cum Soli successit, evanescit, contra vero debet uxor modestia præsentantur viro à cæteris conspici: eodem vero absente, domi agitare ac sese occultare. Nam & Salomon vii. cap. Sapientiæ, inter reliqua meretriciæ procacitatis signa id etiam notat, quod domi se cohibere non possit, sed publica loca, fora, plateasque celebret. Et Paulus ad Timotheum viduas damnat adulescentiores, quæ otiose discunt alienas domos perambulare. Consuevit vero mulieres testudines secum imagines gestare quas Veneri dedicarent, ex eo manifestum, quod Theffalæ matrone Lulib meretricem illam inclytam ligneis Testudinibus zelotypia concitatæ interemerunt in templo Veneris, magno populi conventu: ob quod facinus erexere postea templum veneris profanatae que nefandam cædem in templo admiserant, ut confessione sceleris veniam petentes Deam sibi placarent. Et id gestaminis fuisse Testudinem tuam facile crediderim, cum ita concinnata sit, ut licio suspensum possit. Apud Ægyptios autem tanta erat pudoris cura, ut mulieribus interdictum esset calcæonum usu, quo prodire palâ verecundarentur, ac veluti Testudines intra sua fe testæ cohiberent. Hinc Aristhenes anam nactus eludendi Atheniensium vanitatem, se nunquam solo, in quo nati essent evasisse gloriantium: *Communis hoc, inquit, habetis cum Testudine & Coibtea.*

*D. Laertius
in eius vi-
ta.*

MUNIMENTUM. CAP. XXXIV.

Alii per Testudinis corticem munimentum intellexerunt, quod ita eam natura munierit, ut contra tela possit ipsa per se sufficere, & injurias propulsare. Hic itaque receptus, & ad omnes incensus oppositum propugnaculum, anam, dedit adagio, ut quoties aliquid valde tutum velimus innotere, imprimisque securum esse dicamus, ὄσον μέλει τῆ χελώνη μυσίων, quantum Muscarum sollicita est Testudo. Cujus omnino, felicitatem secuta Cæsariana familia, domesticum eum morem habuit, ut parva domus ejus in testudineos alveos excepti lavarentur. Quapropter Cefonius Posthumus nato jam Albino filio, cum ingentem Testudinem à piscatore muneri accepisset, vir literatus jam inde magnum spem concepit de futura filii nobilitate: curari itaque Testudinem iussit, & infantuli ministeris curari. Exemplaria Hori quæ impressa circumferuntur, in huiusmodi significatum ὄρετο γοῦ ὄρετο ἔειπεν, interpresque Coturnicis os reddidere. Sed in manuscriptis codicibus ὄρετο γοῦ ὄρετο ἔειπεν, legi, quod fodiens, ad hanc sententiam: Testudines enim Orygas appellatas, ὄρετο γοῦ ὄρετο ἔειπεν, quod fodere est, vel excavare, apud Vitruvium legas, à quarum similitudine bellica etiam machina ad fodiendos, excavandosque muros comparata, Testudinis, nomen habet: nam & Horus significati huiusmodi causam reddidit.

*Auctor
Suidas.*

*Idque à si-
militudine
reptilis,
quod capu-
tunc exe-
rit, nunc
reducatur,
quæ salix
est.*

A turus ait, διὸν δὲ ἀδύνατον τὸ τῆς ζωῆς ὄστρον, propterea quod os animalis huiusmodi difficulter admodum frangi dissolvive potest, quod in munimenti significato quid sibi velit Coturnicis os, haudquaquam video.

Unde testudineum incisum dicitur.

MORS DIFFICILIS. CAP. XXXV.

Hominem lethalibus vulneribus quantumvis alte acceptis difficilime morientem, per Testudinis abscisum caput apte pinxeris: quandoquidem tanta inest ejus carni vivacitas, ut earum caput praefertimque marinarum, avulsum, busto conniventes aliquamdiu oculos ostendet, connitenteque ad admotam manum: quinetiam si ad os eam admoveas, mordere etiam adnitatur.

SEGNITIES. CAP. XXXVI

Lias pigrum segnemque hominem, aut rei cuiuspiam tarditatem atque contationem significare qui vellent, Testudinem gradientem pingere consueverunt, quam Pacuvius feliciter Tardigradam appellavit: lento enim adeo gradu movetur, ut in proverbium emanarit in segnes & pigros. Hinc Plautinus Aegio, Testudineum hunc tibi grandivo gradum, inquit, si fuisse sumptero. Et apud Ammianum lepidissimum distichon legas de Testudinis tarditate:

Θᾶψον ἔην λευκῆς κόρρακι, πηνᾶς τε χελώνας

Εὐρῆν, ἢ δόκιμον ῥήτορα καὶ πειθόκην

Promptius esse albos Corvos, volucesq; Chelonas,

Quam quemquam esse probum rhetor Cappadocem.

Quinetiam asserunt animal hoc contagiosa adeo pollere segnitie, ut si pes ejus dexter inferatur navigio, id ire tardius credatur: quod observarunt Magi.

MORDACITAS. CAP. XXXVII.

Sunt qui mordacissimum hominem atque egregie maledicum, per Testudineum caput exertis dentibus intelligi velint: nam Testudo ore est omnium robustissimo, quippe quae quicquid dentibus apprehenderit, vel lapidem etiam perfringit ac devorat.

PELOPONNESII. CAP. XXXVIII.

IN Peloponnesium numis Testudo cudebatur: unde, ut legere est apud Pollucem, dictionem illud emanarit, τὰν ἀρετῶν καὶ τῶν σοφῶν νικᾶν τὴν χελώναν, quod in adolescentiae nostrae praeludiis nescio quibus ita transtulimus:

Quando Cheloni vincitur sapientia,

Atque ipsa virtus, Atticum ut proverbium est.

Unde obolum Eupolis καὶ τὴν χελώναν dixit. Ad id vero quod Peloponnesiaca erat moneta, lapide Testudinis cum Achaei expeditionem adversus Zacynthios meditentur, eos admonuit, ut caverent ne more Testudinum caput extra Peloponnesum proferentes, in periculum aliquod inciderent.

Huc referri potest Adagium Diogeniani, Περὶ τῶν χελώνων ἡ ἀρετῶν ὁμοίωσις. Primum testudo cursum leporem praeterierit.

A. T. Livio de bello Maced. lib. 6. Meminit et Plutar. in Vita T. Flamini.]

DE CANCRO. CAP. XXXIX.

Testudo in numis observata, alterius numi reminisci facit, in quo Paguri forma cusa est: quare hinc ad ejus generis significata transimus,

COELI. CAP. XL.

Cancer in numis, compactile scilicet genus id, quod corpore est obrotundiore, cuiusmodi plerique caeleste signum figurant in Zodiaco, Chiorum indicat Rempubl. Tradunt id & Pollux & alii: sed enim nisi quispiam author esset, numus argenteus id fati indicaret, in quo Pagurus is est cum inscriptione superne ΚΑΙΩΝ, inferne ΑΒΤΚΙΠΠΟΣ.

SPEI FRUSTRATOR. CAP. XLI.

Plerique hominem a pulchris inceptis desistentem, & spem omnium ignaviter frustrantem, intelligi cum vellent, Gammarum nostrum fluviale pingere soliti sunt, manu ad os ejus injecta: nam is, cum a te capi facillime posse putes, retrorsum velocissimo sese cursu ejaculatur: unde vulgo etiam in aliqua re falsus, quam se nactus arbitrarentur, Gammarorum venationem objicimus, Hac vero recessus obliquatio adeo Cancris propria est, ut Aristoph. Pace, dixerit, ὅποτε νικήσεις ἐν

Uu

καερί-